



# CHVÁLKOVICKÝ HLASATEL



občasník městské části Olomouc-Chválkovice

prosinec 2013

číslo 2

ročník III

**Vážení spoluobčané,**  
dostáváte do rukou poslední letošní vydání časopisu Chválkovický hlasatel, který jsme pro Vás připravili k vánočnímu a novoročnímu čtení. K období, ve kterém se nyní nacházíme, patří ve srovnání s jinými dny v roce specifická a nezaměnitelná atmosféra. Konec kalendářního roku také bývá spojován s ohlednutím zpět, co jsme udělali dobře a naopak co mělo být jinak. Ať už je to jakkoli, Vánoce jsou příležitostí zamyslet se nad věcmi důležitými i méně podstatnými v našem životě a zkusit si přeskádat osobní žebříček hodnot do dalšího období. Adventní a vánoční čas věnujte okruhu svých blízkých a naplno si užijte společnou atmosféru. Rádi bychom, kdyby časopis Hlasatel přinášel také více Vašich postřehů a zkušeností, které můžou ostatní čtenáře obohatit, a aby byl nástrojem, jak řešit Vaše otázky a podněty.

Přeji Vám do nového roku vše dobré, hodně zdraví, rodinnou pohodu a zázemí.

Šťastné a veselé Vánoce 2013.

**Vladimír Kauer, předseda KMČ**



CHVÁLKOVICKÝ HLASATEL  
občasník městské části Olomouc-  
Chválkovice. Vydává: Statutární  
město Olomouc, Komise městské  
části Olomouc-Chválkovice.

Redakce:

Chvalkovicky.hlasatel@email.cz.

Grafické zpracování a tisk: Exa Print  
– Design, s. r. o., Střední Novosadská  
4, 779 00 Olomouc, tel.: 775 705 170,  
e-mail: obchod@exaprint.cz.



Loutkové divadlo ve Chválkovicích baví děti už devadesát let. O to, aby loutky na provázcích chodily po jevišti a mluvily, se stará soubor divadla, jehož část je na snímku s nejdelší loutkou, elektrifikovaným drakem. Více se dočtete na straně 7.  
Foto (stev)

## Z komise městské části

**Nové dětské hřiště v zahradě sokolovny, předláždění chodníku v Chválkovické ulici, ale také nový pavilon Domova seniorů Pohoda, to jsou největší změny, které se udály v letošním roce ve Chválkovicích.**

„V roce 2014 plánujeme předláždění problematických úseků chodníků. Ty budeme vybírat po zimě a v této věci budeme rádi za podněty od občanů,“ informoval předseda komise městské části Chválkovice Vladimír Kauer. Lidé tak mohou přijít na jednání komise, která se schází každou druhou středu v měsíci od 18. hodiny v Základní škole Gorkého v Olomuci-Pavlovičkách. Nebo se mohou s podněty obrátit přímo na členy komise. Předsedou komise je Vladimír Kauer (KDU-ČSL), členy pak Helena Michalcová (ODS),

Bohumil Šíp (ODS), Pavla Trhlíková (KDU-ČSL), Růžena Fišerová (ČSSD) a Miroslav Tichý (KMČ).

Na čem komise pracuje a o co usiluje? Komise stále urguje žádost o umístění odpadkového koše na psí exkrementy v parčíku u zastávky Na Rohu a pořízení lavičky ke kostelu. Dále komise žádá o přemístění kontejneru na textil v ulici Na Zákopě, který brání výhledu na křižovatce s ulicí Železniční. Komise také požaduje umístit informační značku o odbočovacím pruhu na křižovatce při výjezdu ze Selského náměstí na ulici Chválkovickou ve směru ze Svatého Kopečka. Komise rovněž pracuje na obnovení vodorovného dopravního značení přechodu pro chodce na křižovatce Chválkovické ulice a Selského náměstí.

(stev)

# Do Chválkovic putovaly letos z města

Tři miliony korun putovaly z městské kasy do Chválkovic na závlahu fotbalového hřiště, další statisíce šly na vybudování dětských hřišť, opravu chodníků nebo výměnu oken v budově sokolovny. O Chválkovicích jsme si povídali s náměstkem olomouckého primátora Janem Holpuchem, který ve Chválkovicích bydlí.

## Jaké investiční akce podpořilo město Olomouc ve Chválkovicích v posledních letech?

Ve Chválkovicích se toho za poslední roky událo poměrně hodně, ať už jsou to dopravní úpravy na Chválkovické ulici, parkoviště pro in-line bruslaře u pevnůstky, kompletní rekonstrukce ulice Kubatova, tedy části, která přiléhá k ulici na Trávníku, nebo třeba rozsáhlá oprava hřbitovní zdi a kompletní obnova dětského hřiště Jakuba Šuby v ulici Kubatova.

## A které akce podpořilo město Olomouc v letošním roce?

Letos se obnovilo dětské hřiště u ulice Na rybníčku za 220 tisíc korun. Potom se postavilo zcela nové dětské hřiště v sokolské zahradě. Tento projekt souvisí s širším záměrem, a to sokolskou zahradu a hřiště zpřístupnit veřejnosti. Tato stavba přišla na 350 tisíc korun. Kromě toho proběhla rozsáhlejší oprava chodníků v ulici Jakuba Šuby, která navazovala na investiční akci kraje v domově seniorů, konkrétně na stavbu nového pavilonu C. Rekonstrukce chodníku stála 240 tisíc korun. A za připomenutí stojí i stavba nové cyklostezky z Černovířského lesa do Hlušovic, která se Chválkovic okrajově dotýká, navazuje na in-line stezku.

## Podporuje město také chválkovické spolky nebo kluby?

Ano, rád bych zmínil investiční příspěvky, které se podařilo prosadit pro sportovní kluby z Chválkovic, především pro fotbalisty, kteří kromě každoročního provozního příspěvku 50 tisíc dostali dotaci tři miliony korun na vybudování závlahového systému na hřišti a na rekonstrukci a dostavbu kabin. Sokolům přispíváme na provoz od města každý rok 60 tisíc, kromě toho letos dostali na výměnu oken v sokolovně 250 tisíc korun a vloni 90 tisíc.

## Letos také došlo ke zjednosměrnění ulice Na Zákopě. Jak to hodnotíte?

K zjednosměrnění přistoupil odbor dopravy na základě žádosti lidí, kteří v té

lokalitě bydlí. Změna dopravního značení výrazně zlepšila dopravní situaci v ulici Na Zákopě, ale na druhou stranu přenesla dopravu na ulici Chválkovickou a Železniční a tam je situace během

si městské části nás čeká další postupná obnova chodníků, budeme pokračovat v projektových přípravách stavby nové hasičské zbrojnice, jejíž stavba je naplánovaná v lokalitě u fotbalového hřiště.



Náměstek olomouckého primátora Jan Holpuch žije ve Chválkovicích rád. Foto: archiv Jana Holpucha

dopravních špiček neúnosná. Průběžně vyhodnocujeme toto dopravní opatření, protože dopady této změny jsou diskutabilní a mezi odborníky na to existují různé názory. Takže se touto problematikou budeme ještě zabývat na přelomu letošního a příštího roku.

## Na jaké změny se mohou Chválkovičtí těšit v roce 2014?

Předpokládám, že ve spolupráci s komi-

Kromě toho probíhá obnova zeleně a budeme se věnovat lokalitě na Dolině, která je podmačená a vyskytuje se tam v létě hodně komárů. Je to problém, kterému se chceme věnovat, není tam jednoduché řešení.

## Můžete shrnout situaci s Kovošrotem a říct, zda došlo v této věci k nějakému posunu?

Tento problém je dlouhodobý. Jedná se

# miliony

o to, že Kovošrot po investicích, které tam proběhly, má provozní dobu od šesti hodin ráno do deseti hodin večer a svým hlukem obtěžuje okolí. Provozovatelé Kovošrotu plánovali vybudovat zbývající část protihlukové stěny, nicméně vzhledem k tomu, že na to nezískali dotaci ze státního rozpočtu, tak z těchto plánů sešlo. Současně Kovošrot v rámci přípravy nového územního plánu požádal o změnu regulativů ploch ve prospěch svého provozu.

S Kovošrotem vedeme intenzivní jednání na nejvyšší úrovni za účasti primátora a nejvyššího managementu Kovošrotu, která se týkají hluku, výstavby protihlukové stěny a změny územního plánu. Jednání stále probíhají, ale zatím se nám nedaří najít společnou řeč. Město stojí za oprávněnými zájmy občanů a trpělivě je hájí. Město chce docílit úpravy provozní doby a vybudování protihlukové stěny. Nicméně na naše podmínky zatím Kovošrot nepřistoupil. Očekáváme, že se jednání budou dál vyvíjet tak, že nakonec dosáhneme zklidnění situace. Reálně hrozí, že Kovošrot bude iniciovat soudní spor, ale dohoda, kterou nabízejí, je pro město a občany nevýhodná. Provozovatel Kovošrotu hájí své zájmy, které jsou v rozporu se zájmy městské části Chválkovice.

## Jak vypadá situace s obchvatem?

Obchvat je největším problémem Chválkovic, ale současně problémem, který nemá v rukou město. Obchvat by měl svést tranzitní dopravu ve směru od Šternberka. Měl by začínat před Týneckem a vést mezi Chválkovicemi a Samotíškami. Na dálnici by se měl napojit přibližně v místech, kde je dnes nákupní centrum Olympia. Takže obchvat by měl odvést z Chválkovic auta, která Olomouci jen projíždějí a směřují na Brno nebo na Ostravu. Město Olomouc vytvořilo podmínky pro to, aby se obchvat mohl zrealizovat, ale je to investice Ředitelství silnic a dálnic. Tento projekt je v současné době ve strategických plánech ministerstva dopravy. Zrealizování stavby, aby k ní došlo co nejdříve, je o společném tlaku města, kraje a nás všech na centrální úrovni.

## Jak se vám ve Chválkovicích žije?

Díky tomu, že je ve Chválkovicích fungující Sokol, hasiči, fotbalisti, se tato městská část s přispěním města Olomouce rozvíjí. Mám radost, že ve Chválkovicích bydlím, a cítím se Chválkovičákem.

(stev)

# Na výstavě betlémů byl i unikát z Jeruzaléma



Marie Skácelová s jedním z vystavených betlémů. Foto (stev)

V sále chválkovické sokolovny to vonělo jehličím a Vánocemi. Atmosféru blížících se svátků navozovala Výstava betlémů, která se tam konala v sobotu 14. prosince. Mezi vystavenými exponáty dominoval velký vyřezávaný betlém.

Unikátním kouskem na výstavě ale byl malý betlém v lastuře. „Ten na výstavu zapůjčil evangelický farář Josef Hromádka, který byl jedním z místopředsedů vlády národního porozu-

mění za Václava Havla. Dnes je v důchodě a žije ve Chválkovicích. Betlém, který půjčil na výstavu, pochází z Jeruzaléma,“ sdělila Marie Skácelová ze Sokola, který výstavu organizuje už pátým rokem.

K vidění byly betlémy z nejrůznějších materiálů od papírových, přes porcelánové, keramické, dřevěné. Návštěvníci mohli vidět celkem osmnáct těchto symbolů Vánoc nejrůznějšího stáří, které zapůjčili lidé z Chválkovic.

(stev)



Výstavě dominoval velký vyřezávaný betlém. Foto (stev)



Unikátním kouskem byl betlém z Jeruzaléma. Foto (stev)

## NEJBLIŽŠÍ AKCE VE CHVÁLKOVICÍCH

- 28. prosince – Silvestrovský pochod z Hrubé Vody na Svatý Kopeček
- 25. ledna – Sokolský ples
- 26. ledna – Dětský karneval
- 22. února – Hasičský ples

## Co by podle vás mělo být v pevnosti?

Jana Vykydalová,  
51 let, sociální pracovnice



Byla jsem se tam podívat v rámci prohlídky a moc se mně to líbilo. Bylo by fajn, kdyby se pevnost opravila a byla přístupná jako památka. Hlavně aby tam nevznikla tržnice, nezaplňovali tam prodejci a stánkaři.

Lubomír Vraj,  
45 let, sociální pracovník



Ve chválkovické pevnosti jsem nebyl, těžko se tam dostává, ale byl jsem v pevnosti v Křelově a tam je využití příjemné. Je tam restaurace a muzeum. Byl bych rád, kdyby chválkovická pevnost žila, ale vzhledem k tomu, že muzejní prostory mají vzniknout i v Korunní pevnosti, tak nevím. Vzhledem k tomu, že u pevnosti začíná cyklostezka, tak si umím představit, že by se tam udělalo zázemí pro in-line bruslaře, zachoval by se duch pevnosti. Ale také si umím představit, že tam bude sklad a pevnost se tak zachová pro naše potomky a ti tento skvost nějak využijí. Tato varianta je lepší, než kdyby se to necitlivě přestavělo. To, že to nebude hned otevřené, není špatně, zakonzervuje se to pro budoucí generace.

Marie Blinková,  
56 let, mzdová účetní



To je těžké. Restaurací je tady dost, pro obchod je to z ruky a je tam špatné přecházení. Možná muzeum, sklad nebo zázemí pro bruslaře, ale to je příliš velká budova. Těžko říct.

(stev)

## O atraktivní vojenskou památku zatím není zájem



Fort ve Chválkovicích je ve velmi dobrém stavu. Foto 3x Ministerstvo národní obrany

**Unikátní památka, vojenská pevnost ve Chválkovicích, je na prodej. Armáda se jí snaží od září prodat, zatím marně.**

„Poprvé jsme pevnost nabízeli v září za 37,5 milionu korun, podruhé v listopadu za 31,7 milionu korun. Nikdo ale nabídku nepodal. Snížíme tedy cenu a v únoru vyhlásíme nové výběrové řízení. Fort nabídneme znovu ke koupi, tentokrát za 25,4 milionu korun,“ sdělil mluvčí ministerstva obrany Jan Pejšek. Pevnost je v oploceném areálu a zahrnuje pozemky o výměře 3,8 hektaru, kruhovou stavbu pevnosti, vrátnici a přístřešek, studnu, různé venkovní úpravy a trvalé porosty. Stavba pevnosti a pozemky jsou zapsány v seznamu nemovitých kulturních památek.

V nabídce armády se uvádí, že do pevnosti je elektřina dodávána z veřejné distribuční sítě, dále že pevnost má vlastní vodu ze studny a částečně je vytápěna lokálními topidly. Chválkovický fort je ve velmi dobrém stavu, udržované je i jeho okolí. Armáda v pevnosti skladovala dokumenty, přesunula je ale do Bystrovan a fort nyní zeje prázdnou. Dnes je v blízkosti pevnosti parkoviště a nástupní místo na cyklostezku. Pevnost byla postavena v letech 1854 až 1857 jako součást pevnosti Olomouc a měla chránit město od severu. Na její stavbu použili cihly z cihelny v Dolanech. V pevnosti sloužilo 150 vojáků, ale v době prusko-rakouské války, v roce 1866, tento počet narostl na 380 mužů. Od konce 18. století do roku 1874 bylo kolem Olomouce postaveno přes dvacet

pevnůstek. Nejznámější je Korunní pevnůstka, forty u Křelova, v Neředíně, Slavoníně, Chválkovicích, na Tabulovém vrchu, na Nové ulici, Radíkovská pevnůstka a další. Většinu pevnůstek armáda už prodala, v současné době je možné některé z pevností navštívit. Například fort v Křelově, kde je restaurace a muzeum, nebo fort v Radíkově či Korunní pevnůstku. Vydat se za poznáním slavné vojenské minulosti Olomouce mohou dnes lidé také v rámci projektu „Cesta po pevnostkách císařsko-královské olomoucké pevnosti.“ Tato trasa měří 30 kilometrů a má 30 stanovišť s informačními tabulkami. Dá se projít pěšky nebo na kole.

(stev)



## Prastarý kostel svaté Barbory letos prohlédl



Takto vypadal kostel svaté Barbory před více než sto lety. Reprofoto



Kostel svaté Barbory s novým nátěrem prohlédl. Oprava stála 247 tisíc korun. Foto: Helena Michalcová

**Jako nový vyhlíží teď kostel svaté Barbory s kusou věží na Selském náměstí v Olomouci - Chválkovicích. Dočkal se letos nového nátěru.**

„Opravy přišly na 247 tisíc korun. Sto tisíc jsme dostali grant z ministerstva kultury a zbytek byly peníze výhradně ze sbírky věřících,“ upřesňuje Helena Michalcová, která je členkou pěveckého sboru při kostele svaté Barbory. Doplnila, že v roce 2012 se opravil na kostele sokl, odstranila se tehdy stará, opadávající omítka a udělala se nová. Tyto práce přišly na 90 tisíc korun. Kostel s pradávnou a zajímavou historií tak letos prokoukl.

„Podle historických pramenů stála ve Chválkovicích začátkem 12. století v místě kostela svaté Barbory kaple. Sloužila nejen místním, ale také kupcům, kteří po Jantarové cestě mířili za obchodem. Byla zasvěcená svatému Urbanu a v pramenech se uvádí, že v roce 1468 patřila ke Klášternímu Hradisku. Kaple utrpěla při požáru v době švédských válek v roce 1656. Chválkovičtí ji obnovili a za patrona zvolili svatou Barborku,“ vypráví Helena Michalcová.

### Kusá věž připomíná věznění svaté Barbory

Kaple tehdy nebyla velká, nestačila místním a navíc byla hodně navštěvovaná i poutníky, kteří mířili na Svatý Kopeček. Proto byla v roce 1667 přista-

vena ke kapli loď a v roce 1690 pak kusá věž.

V letáčku ze začátku minulého století se uvádí, že věž byla ponechána kusá ne proto, že by Chválkovičtí neměla na její dostavbu, ale proto, že měla připomínat kusou věž, ve které byla svým otcem vězněná patronka chrámu svatá Barbora.

### Objevili vzácný nález z roku 1115

V materiálu se také píše, že v polovině 19. století, za duchovního správce Ignáce Valenty, tedy v období 1850 až 1869, se přišlo při obnově interiéru kostela na vzácný nález, který potvrzoval, že už ve 12. století na místě presbytáře stála kaple. Mezi presbytářem a lodí totiž tehdy stály pilíře klenby gotického presbytáře a přes ně věřící neviděli k oltáři. Proto byla roku 1853 klenba a pilíře rozebrány. Přitom

byl nalezený kámen s letopočtem 1115. Tento kámen byl pak zazděný poblíž kazatelny.

### Gotika, renesance i baroko

Tehdy, v roce 1853, také byla malá gotická okna zvětšena a jen jedno okno za oltářem bylo zazděné a zvenku, ze zadní části kostela je vidět a je patrné, že stavba byla postavená v gotickém slohu.

Píše se o tom i v knize z roku 2008 „Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“. Tam se o kostele svaté Barbory uvádí: „Stavba je pravděpodobně gotického původu, o čemž svědčí zazděné okno v závěru. Horní část věže je upravena renesančně, kostel byl přestavěn barokně v letech 1656 až 1962 a v roce 1690. Poslední velká úprava proběhla roku 1853. Kostel byl pak opraven v 90. letech 20. století.“

(stev)

### NAPIŠTE NÁM

Uvítáme, když nám pošlete své postřehy nebo podněty na to, co by se mělo objevit v dalším čísle Chválkovického hlasatele.

Máte námět na to, co by se mohlo ve Chválkovicích vylepšit? Chcete někoho pochválit? Máte zajímavou sbírku? Máte netradičního koníčka? Ozvěte se nám.

Napište nám na mail: [Chvalkovicky.hlasatel@email.cz](mailto:Chvalkovicky.hlasatel@email.cz)

**Předchozí vydání Chválkovického hlasatele najdete na:**  
<http://www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti/chvalkovice>

# Starosta Sokola: Snažíme se, aby obec žila

V chválkovické sokolovně to dennodenně žije. Pravidelně tam cvičí lidé všech věkových kategorií a kromě toho chystají Sokoli i akce pro veřejnost. Myslí také na odkaz předků a devadesát let starou budovu opečovávají, v roce 2014 plánují opravu krovu. „Na 28. prosince chystáme tradiční Silvestrovský pochod,“ upozorňuje starosta Tělocvičné jednoty Sokol Olomouc-Chválkovice Antonín Skácel na nejbližší akci.

## Pane starosto, můžete připomenou historii Sokola ve Chválkovicích?

Tělocvičná jednota Sokol byla ve Chválkovicích založena v roce 1907 a tehdy měla 43 členů. Ženy vstoupily až o dva roky později, to už počet narostl na 95 členů, a to 81 mužů a 14 žen. Od roku 1924 máme budovu, kterou si postavili naši předci. Sokol fungoval až do protektorátu, kdy byl zrušen. Znovu byl obnoven po válce, ale jen na krátký čas. Pak tady desítky let fungovala Tělovýchovná jednota základní a rekreační tělesné výchovy. To trvalo až do sametové revoluce. Ale stejně se tady po celou dobu říkalo, že se chodí do Sokola. To se udrželo. Po revoluci jsme byli třetí jednotou v Sokolské župě Olomoucké, která vstoupila pod Českou obec Sokolskou. První byl tehdy Černovír, druhá Olomouc a třetí Chválkovice. Dnes máme 274 členů a jsme součástí Sokolské župy Olomouc – Smrčková.

## Hlavní činností je cvičení. Jaké máte oddíly?

Každý den je v sokolovně provoz. Pravidelně chodí cvičit do sokolovny všechny věkové kategorie. Máme tady rodiče a děti, předškolní děti, mladší a starší žákyně, mladší a starší žáky, dorostenky a ženy, dorostence a muže, ale také zdravotní tělesnou výchovu, florbal, gymnastiku, Iaido, Taiji, Cchi Kung a TeamGym.

## Můžete přiblížit činnost TeamGym?

To jsou naši sportovci, kteří to dělají poloprofesionálně a daří se jim, vozí ze soutěží poháry. Teď si přivezli třetí místo z Přeboru Moravy a postupují na celorepublikové kolo do Prahy. Jedná se o týmovou gymnastiku. Soutěží se ve skocích z malé trampolíny přes náradí, další disciplínou je akrobacie na gymnastickém páse a další pak pódiová skladba na koberci. Soutěžní oddíl má dvanáct členů, ale celkem chodí do tohoto oddílu 24 dětí, ty ostatní se připravují na závodní kariéru.

## Účastníte se ještě nějakých závodů, soutěží?

V rámci všestrannosti se zúčastníme župního přeboru rodičů a dětí v míčovém trojboji, dále v soutěži sokolské všestrannosti předškolních dětí a v soutěži sokolské všestrannosti žactva a členstva. Soutěže probíhají u nás pro celou župu, což je 35 sokolských jednot. Nejvíce závodníků bývá na všestrannosti žactva, a to kolem 120.



Starosta Tělovýchovné jednoty Sokol Olomouc-Chválkovice Antonín Skácel říká, že nejdůležitější akcí roku 2014 bude oprava krovu sokolovny. Foto (stev)

## Účastníme se také závodu zálesácké zdatnosti.

## Pořádáte i akce pro veřejnost?

Kromě cvičení provozujeme vlastní loutkové divadlo, které vede principálka Jiřina Žylová. Snažíme se, aby obec žila, a organizujeme spoustu společenských a sportovních akcí. Ve spolupráci s hasiči a komisí místní části pořádáme vždy 28. října ke vzniku republiky kladení věnců a lampionový průvod, například letos se ho zúčastnilo 142 lidí. Pravidelně pořádáme sokolský ples, ten se vždy koná poslední lednovou sobotou. Letos to vychází na 25. ledna. A v neděli poté, tedy 26. ledna, pak děláme dětský karneval. V čase adventu pořádáme výstavu betlémů.

A 28. prosince vyrážíme na Silvestrovský pochod. To je župní akce. Jdeme z Hrubé Vody přes Jedovnu na Svatý Kopeček. Na Jedově máme setkání sokolů, tam si připijeme šampaňským. Každoročně, kolem

1. června – svátku dětí, děláme pro děti takové odpoledne s hrami a atrakcemi. Kromě toho jednou za šest let děláme župní slety. Naposledy jsme ho tady měli před dvěma lety, na hřišti bylo osm stovek cvičenců. Bohužel máme tady málo prostoru pro diváky.

Poskytujeme širokou nabídku akcí. Hodně lidí také využívá venkovní hřiště u sokolovny, které je nově vybudované letos a od září je otevřené každý den odpoledne

a o víkendech od rána do večera. Je tam prolézačka a houpačka. Tuto akci hradilo město Olomouc.

## Kromě nového hřiště, jaké další investiční akce jste letos dělali?

Letos jsme dodělali výměnu oken v sokolovně, na ni jsme získali od města grant 250 tisíc korun. Částkou 10 tisíc korun přispěl kraj a 40 tisíc nám dala Česká obec sokolská. Jednalo se o třetí etapu. V předchozích dvou etapách se měnila velká okna v sále, tato akce přišla na 300 tisíc korun, a malá okna v sále, ta stála 120 tisíc. Výměna oken trvala čtyři roky.

## Co plánujete v roce 2014?

Musíme udělat opravu krovu nad sálem, po devadesáti letech to potřebuje. Budeme žádat o dotace. Bude to nejdůležitější akce roku 2014.

(stev)

# Přišel čert, kašpárek i zbrusu nová koza

## Loutkové divadlo ve Chválkovicích hraje pro děti už devadesát let



Děti s napětím sledovaly děj, který se odehrával na jevišti. Foto (stev)

**Pimprlata na nitích předstupují ve chválkovickém loutkovém divadle před přísné dětské publikum už téměř devadesát let. Dětem rozdávají pravidelně radost od roku 1924, kdy Chválkovičtí postavili sokolovnu.**

V sále chválkovického loutkového divadla se setmělo a na jevišti se objevila princezna. Děti v hledišti s napětím a rozzařenými očima bedlivě sledovaly děj pohádky Kuba s kozou. A ani nedutaly.

Na jevišti měla 7. prosince premiéru nejnovější loutka – koza. „Tu vyrobil umělecký řezbář Štěpán Gottwald a divadlo ji dostalo jako sponzorský dar,“ sdělil dlouholetý člen souboru Karel Svozil. Kromě kozy přibýly ještě čtyři nové loutky. „Tři princezny a jeden princ, protože těch jsme měli málo. Dohromady stály přes deset tisíc korun, na jejich pořízení

jme získali grant,“ říká starosta Sokola Antonín Skácel.

Za jevištěm visí čtyřicet marionet, které sokoli pořídili už před devadesáti lety, když se v roce 1924 postavila sokolovna a začalo se tehdy hrát loutkové divadlo. Nejdelší loutkou je drak. „Ten je elektrifikovaný, svítí mu oči. Stejně tak máme elektrifikovaného kostlivce, ale toho moc nepoužíváme,“ podotýká starosta Sokola Antonín Skácel.

V řadách v zákulisí visí čert, princezny, král, poustevník, princové, kašpárek, čarodějnice, typický Honza, služky, komorné a další postavy. „Loutky mohou vodit jen děti, protože se sedí nahoře nad jevištěm na lavičce a tam se dospělý člověk nevejde,“ sděluje principálka divadla Jiřina Žylová s tím, že vodičů loutek bývá kolem pěti a další členové souboru, kteří se už na lavičku nevejdou, pak za loutky mluví. Nejmladším „vodičem“ loutek ve chválkovickém divadle je devítiletý Antonín Skácel mladší. „Toto je už moje třetí pohádka, vodím už rok. Moc mě to baví,“ říká Antonín Skácel mladší. „Dnes používáme mikrofony, my ze staré školy sice máme hlasy, že to bez mikrofonů zvládneme, ale technice se nebráníme. Teď už používáme mikrofony rok,“ doplňuje principálka. Stejně jako loutky, i většina kulis je původních z roku 1924. „Pokud si vyžadují opravu, chopí se toho náš člen pan Karel Svozil, ten také, pokud je potřeba, vyrábí nové kulisy,“ dodává Jiřina Žylová. Loutkové divadlo hraje tradičně dvakrát ročně. „Hrajeme vždy mikulášskou pohádku začátkem prosince a druhou potom v létě hrajeme na Dětský den,“ upřesňuje starosta Sokola. A na mikulášském přestavení nechyběl ani košík sladkostí pro malé diváky.

(stev)



Ke čtyřicítce původních loutek letos přibýlo pět nových. Tři princezny, princ a koza. Foto (stev)



Loutkové divadlo má i v dnešní počítačové a televizní době své kouzlo. Foto (stev)

# V novém pavilonu se už zabydleli senioři

Nový pavilon za 240 milionů korun postavili letos v Domově seniorů Pohoda ve Chválkovicích. Ve vylepšování bydlení a služeb pro své obyvatele v domově stále pokračují.

„Koncem srpna jsme otevřeli nový, čtyřpatrový pavilon C pro sto klientů, který vyrostl na našem pozemku. Je v něm 88 jednolůžkových pokojů a nabízíme i dvanáct míst v šesti dvoulůžkových pokojích pro manžele nebo přátele, kteří chtějí bydlet spolu. První klienti se do nového pavilonu stěhovali 10. září,“ informoval ředitel domova Jiří Floder.

Jak doplnil, každý pokoj má terasu, bezbariérové sociální zázemí a pokoje jsou uzpůsobené pro klienty, kteří jsou nepohybliví a odkázaní na pomoc personálu. „Kromě klasických pokojů má každé ze čtyř oddělení v pavilonu C atrium, terapeutickou místnost a společenskou, kde probíhají akce oddělení, například reminiscenční terapie, kdy lidé vzpomínají na staré časy,“ dodal ředitel. Na patrech jsou také kuchyňky, kde si mohou klienti uvařit v případě, že mají zájem.

„Součástí budovy je i společenský sál s pódium, ale také kaple. To je místnost, kde se dělají mše, dochází tam katolický i evangelický farář. Ale lidé tam chodí i sami, sednou si a rozjímají. Je to ekumenická místnost pro lidi jakéhokoliv vyznání,“ upřesnil ředitel. Atmosféru kaple dotvářejí barevná skla v oknech.

„U pavilonu je také park a jezírko. I ty byly součástí investice na stavbu



Ředitel Domova seniorů Pohoda ve Chválkovicích Jiří Floder před novým pavilonem C. Foto (stev)

pavilonu C. Celkem tato investice činila 248 milionů korun. Investorem byl Olomoucký kraj a tato stavba začala v listopadu 2011,“ řekl ředitel Jiří Floder.

V současné době probíhá rekonstrukce staršího pavilonu B, který se předělává z chráněného bydlení na domov pro seniory. „Rozšiřujeme vstupní prostory dveří, rekonstruujeme sociální zařízení, zřizuje se centrální koupelna, ošetrovna, sklady. Po dokončení tam bude kapacita pro 72 klientů v jednolůžkových pokojích. Opravovat se začalo v říjnu a v dubnu bude tato rekonstrukce za 40 milionů

korun hotová,“ sdělil ředitel. Také investorem této akce je Olomoucký kraj.

Doplnil, že domov snížil počet lidí na chráněném bydlení, určeném pro soběstačné důchodce, kterým domov nabízel jen některé služby. „Měli jsme kapacitu chráněného bydlení 209 klientů, teď to bude 109 klientů, ti budou tedy jen na pavilonu A,“ upřesnil Jiří Floder.

Kromě toho probíhá zateplení pavilonu A i B z krajských peněz, z regionálního operačního programu. „Doufáme, že se nám v roce 2014 podaří rekonstrukce i uvnitř pavilonu A také rekonstrukce hlavní budovy. Pokud získáme dotaci,“ řekl ředitel. V současné době žije ve chválkovickém domově seniorů 328 lidí. Čtyři z nich mají více než sto let. „Nejstarší naší klientkou je Marie Aulehlová, která má 105 let,“ podotkl ředitel. Po dokončení rekonstrukce bude mít domov kapacitu čtyři stovky klientů.

Jak dlouho se čeká na umístění v domově? „Dřív to bylo dva až tři roky, dnes je nový způsob podle naléhavosti žádosti, pokud jsou splněny všechny aspekty – tedy zdravotní i sociální, může k nám člověk nastoupit ze dne na den,“ odpověděl na otázku ředitel domova seniorů Jiří Floder.

(stev)

# Pamětnice: Chválkovice se hodně změnily



Milada Andrésová se svým manželem a dětmi. Foto archiv Milady Andrésové

**Pětaosmdesátiletá Milada Andrésová prožila celý život ve Chválkovicích a stále bedlivě sleduje dění ve všech oblastech života ve své rodné obci. I když je dnes na vozíčku, s dcerou jezdívá na vycházky Chválkovicemi a všímá si změn, líbí se jí například, že lidé opravují své domky.**

Na otázku, zda ve Chválkovicích byly dříve nějaké specifické vánoční zvyky, odpovídá, že ne. „Tradiční akcí bývaly taneční slavnosti v krojích v květnu,“ odpovídá a ukazuje fotografii, na které je v kroji. „Měla jsem ho jen třikrát a mám ho stále,“ prozrazuje.

„Hodně věcí se ve Chválkovicích změnilo. Například před Vánoci měli vždy mslivci v sokolovně poslední leč. Tehdy vydražovali své úlovky, byla přitom legrace. Tato akce se už ale nedělá. Ve Chválkovicích bylo dobře. Je to sice malinká obec, ale má hodně tradic a památek,“ říká Milada Andrésová.

Podotýká, že ve Chválkovicích bývaly tři velké sály. „Ze sálu Lidového domu je dnes veterina, další sál býval u hospody U Odstrčilů, šlo se k sálu přes zahradu. Tento sál už také není v činnosti. Zůstala jen sokolovna,“ vzpomíná pamětnice.

Z místních památek by vyzdvihla pomník T. G. Masaryka, pomníčky, kostel, hřbitov a pevnost. „Ta se bude prodávat. Co by tam mělo být? Je u silnice na Šternberk, je tam málo místa

a v zatáčce kolem pevnosti se stalo už hodně neštěstí. Už kolem toho bylo hodně řečí, sliboval se pořád obchvat a nakonec z toho sešlo. Pamatuju si, že o obchvatu se mluvilo už v sedmdesátých letech,“ připomíná.

Ráda také vzpomíná na loutkové divadlo. „Chodila jsem tam jako dítě a potom se svými dětmi. Moji rodiče,

Ludmila a Zdeněk Derkovi, byli u zakládání Sokola, stavěli sokolovnu. Tatínek se na tom podílel, měl klem-přístvě,“ vypráví Milada Andrésová. Ta chodívala do cvičení a ráda také vzpomíná na šibřinky, které se konávaly v sokolovně.

„To bylo vždy v nějakém rázu, sokolovna byla nádherně vyzdobená. Vzpomínám si, že jednou byly v sále postavené chaloupky a v nich se sedělo. Nebo jednou visely růže přes celý sál. Nádhera. Dnes se už šibřinky nepořádají, mladí na to už nejsou,“ dodává chválkovická pamětnice.



Milada Andrésová v hanáckém kroji. Foto archiv Milady Andrésové

Připomíná také časy, kdy se bruslilo na sokolské zahradě. „Býval tam led. A kromě toho tady bývaly tři rybníky. Ty už tady také nejsou,“ říká.

Sleduje i místní fotbalisty, jak se jim daří a jaké sklízí úspěchy. „My jsme byli fotbalistická rodina. Manžel hrával fotbal, i syn,“ vysvětluje Milada Andrésová.

(stev)



Pamětnice Milada Andrésová pozorně sleduje dění ve Chválkovicích. Foto (stev)

## HISTORIE

- Historie domova seniorů se píše od roku 1941, kdy byl postaven a pojmenován jako Siechehaus (sieche znamená česky chorý). Pod tímto označením byl domov v katastru veden až do roku 1959, kdy byl přejmenován na Domov důchodců.
- Do „Siechehausu“ byli po skončení druhé světové války umístěni chovanci ze Sjednocených chudinských ústavů v Olomouci, proto se začal používat název Městský chudobinec.
- V roce 1958 začala přístavba pravého křídla.

- V roce 1978 byl postaven v těsné blízkosti domova penzion pro důchodce, který se skládá ze dvou panelových domů. Penzion byl až do roku 1991 samostatným zařízením okresního ústavu sociálních služeb. Od roku 1991 je připojený k domovu důchodců.
- V letech 1995 až 2003 probíhaly opravy – jako přebudování koupelen, signalizační zařízení na pokojích obyvatel, a další.
- Od roku 2009 získal domov nový název, a to Domov seniorů Pohoda Chválkovice, příspěvková organizace.

Zdroj: www.ddol.cz

# Úspěch: Fotbalisté SK Chvátkovice dosáhli



Chvátkovičtí na ně mohou být hrdí. Fotbalistům z SK Chvátkovice se daří. Úspěchy si chtějí udržet i v jarní sezoně. Informoval o tom předseda klubu SK Chvátkovice Roman Pavlinec, kterému jsme položili několik otázek.

**Jak hodnotíte uplynulou sezonu? Komu a kde se dařilo, kde to bylo horší.**

V soutěžním roce 2013/14, stejně jako v minulém, máme v okresních a krajských soutěžích organizovaných



Předseda klubu SK Chvátkovice Roman Pavlinec.

FAČR (Fotbalovou Asociací České republiky) přihlášených celkem sedm mužstev všech věkových kategorií od šestiletých benjamínků až po muže. V minulé sezoně náš klub dosáhl výjimečných výsledků hned v několika kategoriích. Naši mladší žáci, vedení skvělou trenérskou dvojicí – hlavním trenérem Davidem Hrbáčkem a jeho asistentem Evženem Gastou – vyhráli svou soutěž, v play off porazili mužstvo Nákla a získali tak pohár Okresního fotbalového svazu. Monumentálního úspěchu pro náš klub pak dosáhli naši muži „A“, kterým se pod vedením trenéra Zbyňka Odstřčila a vedoucího mužstva Petra Cekla podařilo v minulé sezoně dominovat krajské I.B. třídě a postoupit poprvé od padesátých let minulého století do krajské I.A. třídy. Zde si letos vedli na nováčka více než statečně a jsou po podzimní části soutěže na velmi slibném pátém místě. Naši dorostenci a starší žáci jsou po podzimu ve svých soutěžích na prvním místě a dařilo se i našim ostatním mládežnickým mužstvům.

**Potrápily hráče úrazy?**

Zranění ke sportu a tím i fotbalu patří a nevyhnula se ani nám. V tomto roce

byl asi nejvíce postižen tým mužů, kde řada opor a stabilních hráčů „A“ mužstva bojovala dlouhodobě se zraněními. Řekl bych, že kvantita zranění byla letos velmi vysoká oproti předšlým sezonám.

**Jak se budete připravovat na novou sezonu?**

Soutěže se hrají systémem podzim/jaro, takže se právě nacházíme v polovině soutěžního ročníku. Zimní měsíce budou využity k přípravě pro jarní část soutěží, která bude zahájena na začátku dubna příštího roku. Mužstvo mužů zahájí přípravu již v polovině ledna, a to kombinací tréninků v tělocvičně, posilovně a v případě dobrého počasí i tréninků a přípravných zápasů na umělém trávníku. V únoru proběhne zimní soustředění v Rožnově pod Radhoštěm, zaměřené na běžecké lyžování a všeobecnou kondici. Ostatní kategorie se budou připravovat formou tréninků v tělocvičnách a halových turnajů.

**Jaké máte cíle pro jarní sezonu?**

Neustále vylepšovat zázemí pro hráče a trenéry, pokračovat v práci s mládeží a pracovat na z kvalitnějšího obsahu i formy vedení tréninkových jednotek

# v minulé sezoně výjimečných výsledků

našich svěřenců a hlavně zajistit, aby se všichni sportem bavili. Co se týče výkonnostních cílů, u mužstva mužů bychom rádi navázali na úspěšný podzim a pokračovali dále ve skvělých výsledcích. V kategorii dorostu bychom se rádi poprali o postup do krajské soutěže.

**Máte dostatečné zázemí pro tréninky?**

Na tomto místě bych rád poděkoval Statutárnímu městu Olomouc, Olomouckému kraji, ale také všem ostatním sponzorům a partnerům za jejich podporu a pomoc se zajišťováním prostředků nutných pro chod našeho klubu. Bez nich by náš klub brzy zanikl. Také bych rád vyzdvihl výbornou spolupráci s místním sborem dobrovolných hasičů. Areál prochází v posledních pár letech významnými změnami, všechny směřují ke zlepšení zázemí pro tréninky a zápasy a ostatní sportovní a kulturní akce, které organizujeme v našem areálu. Letos byla instalována „umělá zálaha“ hrací plochy, což značně přispělo ke zkvalitnění hrací plochy. Byla instalována světelná časomíra, pracujeme na výstavbě nové budovy šaten. Snad jediné, co nám stále chybí, je druhé hřiště, nebo alespoň kvalitní vedlejší tréninková plocha.

**Přibíráte zájemce o tento sport?**

V průběhu celého roku pořádáme nábor do všech věkových kategorií a velmi rádi přijmeme do svých řad další zájemce. Již teď u nás trénuje a hraje více než stovka mládežníků ve věku od 4 do 18 let a naše řady se v posledních pár letech hojně rozšiřují.

**Jak se zapojujete do dění ve Chvátkovicích? Pořádáte také akce pro veřejnost?**

Kromě tréninků a pořadatelských přátelských a soutěžních zápasů organizujeme v rámci našeho sportovního klubu řadu dalších akcí. Každoročně pořádáme Dětský den, už 41 let pořádáme fotbalový turnaj Memoriál M. Mikšíka, dále turnaj veteránů Andrés Cup, turnaj strašáků žáků JOMA Cup a další. Rád bych tímto pozval všechny spoluobčany z Chvátkovic a okolí, aby se na nás přišli podívat a podpořit naše sportovce v jejich snažení.

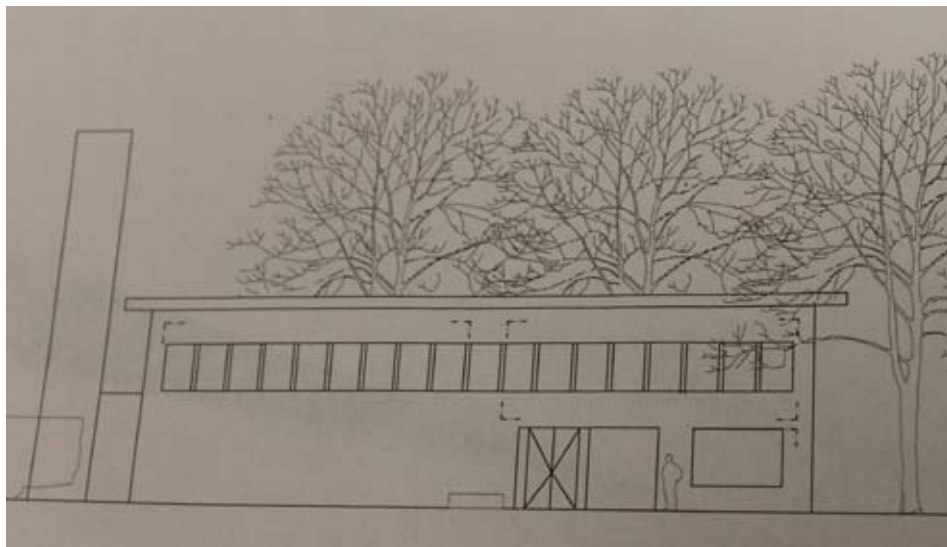


Muži SK Chvátkovice. Foto: 4x archiv SK Chvátkovice



(stev) Mladší žáci SK Chvátkovice.

# Chystá se nová zbrojnice, ve staré bude muzeum



Takto bude vypadat nová hasičská zbrojnice. Reprofoto: archiv SDH Chválkovice-Olomouc

Hasičská zbrojnice stojí v historickém jádře Chválkovic, kde se nacházejí hanácké grunty, ale také kostel svaté Barbory. „Je to památková zóna a proto není možné udělat úpravy staré zbrojnice. Chtěli jsme ji zvednout o půl metru a zvětšit garáže o prostor pro další auto, ale toto není možné,“ sdělil velitel jednotky Sboru dobrovolných hasičů Chválkovice-Olomouc František Procházka.

Nová hasičárna je zatím v plánech, vyrůst by měla v blízkosti fotbalového hřiště. A jak bude vypadat? „Bude tam parkování pro dvě auta, sál pro padesát lidí, kde se budou konat schů-

ze a menší společenské akce. V patře u sálu bude kuchyňka a sociální zařízení. Rovněž v přízemí bude sociální zařízení pro zásahovou jednotku. Na to se těšíme, protože když přijíždíme ze zásahů, tak od ohně, kde mnohdy hoří i plasty, nám páchne oblečení a my nemáme možnost se osprchovat. V nové zbrojnici už budou sprchy,“ uvedl František Procházka s tím, že v nové hasičárně bude také místnost pro hasiče, kteří budou ve službě. „Hlavně nám jde o zázemí, které ve staré zbrojnici nemáme. Je tam totiž jen záchod a umyvadýlko, ale žádná sprcha,“ doplnil.

Ve staré zbrojnici pak po přestěhování hasičů zůstane historické hasičské



Velitel jednotky SDH Chválkovice-Olomouc František Procházka. Foto (stev)

auto. „To se zakoupilo v roce 1929. Z továrny ve Vysokém Mýtě vyjelo tehdy s nápisem Chválkovice. Za války nám pak auto zabavili Němci, ale po válce ho naši předci vypátrali v jedné stodole v Hněvotíně. Dali ho dohromady a dodnes plně funguje,“ řekl František Procházka.

Chválkovičtí hasiči plánují, že by ve staré zbrojnici vytvořili hasičské muzeum. „Základem by bylo naše historické auto a z okolních vesnic by se sem vměstnaly koňské stříkačky. V expozici by pak bylo mohlo být historické oblečení hasičů, dokumenty, kroniky, staré fotografie,“ uzavřel František Procházka.

(stev)

## Chválkovičtí hasiči „nasbírali“ na soutěžích už 138 pohárů

Jsou různých tvarů a velikostí. Je jich 138 a jsou vyrovnané v řadách na policích ve zbrojnici dobrovolných hasičů z Chválkovic. Řeč je o pohárech, které místní hasiči získali na soutěžích v průběhu několika let.

„Jezdíme pravidelně na Hanáckou extraligu, na Tohatsu Fire Cup a další hasičské soutěže. Letos se dařilo nejvíc ženám,“ hodnotí velitel jednotky chválkovických hasičů František Procházka s tím, že pořádají také dvě soutěže, a to Hanáckou extraligu a Tohatsu Fire Cup. „To k nám přijede přes dvacet mužských družstev a kolem

dvanácti ženských družstev,“ upřesňuje.

Sbor dobrovolných hasičů ve Chválkovicích byl založený v roce 1893 a letos v květnu oslavil 120. výročí. Dnes mají hasiči 63 členů, včetně dětí. Součástí sboru je patnáctičlenná zásahová jednotka, která je zařazená do JPO III., což znamená, že hasiči musí vyjet k požáru do pěti minut od obdržení informace formou smsky.

„Nejčastěji vyjíždíme k požárům v Olomouci. Využíváme přitom naši techniku, dopravní automobil Iveco, který má i čerpací techniku a je vhodný na případy záplav, ale také cisternu

Avia CAS 8, která pojme 1950 litrů vody,“ sděluje František Procházka s tím, že letos měli kolem 30 výjezdů.

Kromě toho se hasiči podílejí i na společenském životě ve Chválkovicích. „Pořádáme hasičský ples, ten bude letos 22. února, ve spolupráci se Sokoly a komisí městské části organizujeme lampionový průvod, a když je zájem, tak děláme ukázky s naším historickým vozem. Máme pro ten účel repliky historických uniforem a můžeme předvést požární útok, protože tento automobil je plně funkční,“ dodává František Procházka.

(stev)